Poczta opłacona ryczałtem.

Rok III. № 7.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO POMORSKIEGO

TORUŃ, DNIA 4 LIPCA 1931.

TREŚĆ:

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

76.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Inspektoratów szkolnych

w sprawie zbierania składek wśród młodzieży szkolnej.

Ministerstwo W. R. i O. P. w piśmie z dnia 28 maja b. r. Nr. I. Prez. 3271/31 wyjaśniło, że ust. 3 okólnika z dnia 13 stycznia 1931 r. Nr. I. Prez.-7813/31 (Dz. Urz. Nr. 1, poz. 9 z 1931 r.) nie ogranicza działalności kół szkolnych Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej i nie zabrania zbierania składek wśród młodzieży szkolnej w tych kołach zorganizowanej.

Tworzenie kół szkolnych L. O. P. P. i popieranie idei o. p. p. i obrony przeciwgazowej zostało ponadto polecone specjalnemi okólnikami Ministerstwa W. R. i O. P. (Nr. O. Prez.-1891/27 z dnia 13. IV. 1927, Nr. I-21247/27 z 27. III. 1928, Nr. O. Prez. 2337/28

z 6. IV. 1928, Nr. II-25128/29 z dnia 14. I. 1930/1), które nie zostały uchylone i obowiązują nadal bez zmiany.

Toruń, dnia 10 czerwca 1931 r. — Nr. O. 12433/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

77.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Inspektoratów szkolnych

w sprawie uprawiania handlu obnośnego w lokalach urzędowych.

W ostatnich czasach coraz częściej zdarzają się wypadki, że osoby trudniące się handlem obnośnym wykonują swój zawód w lokalach urzędowych i szkołach.

Jakkolwiek osoby te posiadają niejednokrotnie odpowiednie uprawnienia, to jednak należy uznać uprawianie przez nich zawodu w lokalach urzędowych ze względów zasadniczych za niedopuszczalne.

W związku z tem, uzupełniając zarządzenie z dnia 6 listopada 1928 r. Nr. O. 13031/31, zarządzam na podstawie pisma Pana Ministra z dnia 6 maja b. r. Nr. I. Prez. 3249/31, by wstęp do lokali urzędowych i szkół osobom trudniącym się jakimkolwiek handlem był zasadniczo wzbroniony. Dopuszczenie osób tych do lokali urzędowych może nastąpić w wypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie jedynie po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia z Dyrekcji lub Kierownictwa szkoły (Inspektoratu).

Do powyższego zechcą się Dyrekcje i Inspektoraty ściśle zastosować.

Toruń, dnia 10 czerwca 1931 r. — Nr. O-12199/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

78.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Inspektoratów szkolnych

w sprawie udzielania sal szkolnych na cele oświatowo kulturalne.

Wobec niejednolitego postępowania przy udzielaniu w ciągu roku szkolnego sal szkolnych na cele oświatowo-kulturalne, przy-

pominam Dyrekcjom oraz Inspektoratom szkolnym okólniki Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28 kwietnia 1923 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 12, poz. 100) oraz z dnia 18 lutego 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 57).

W myśl tych okólników ogólnego zezwolenia na korzystanie z sal szkolnych w celach oświatowo-kulturalnych udziela Inspektor szkolny w odniesieniu do szkół powszechnych, a Kuratorjum w odniesieniu do szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych.

Biorąc pod uwagę, że administrowanie majątkiem szkoły powszechnej na mocy rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 27 października 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 684) należy do kompetencji rady szkolnej miejscowej zarządzam, aby Panowie Inspektorowie szkolni udzielali wymienionego zezwolenia po porozumieniu się z radą szkolną miejscową.

Celem uniknięcia kolizji między interesami instytucyj, które posiadają ogólne zezwolenie, zechcą Panowie Inspektorowie zbadać stan obecny użytkowania sal w szkołach powszechnych przez instytucje pozaszkolne oraz zaprowadzić na przyszłość dokładną ewidencję udzielonych zezwoleń.

Toruń, dnia 11 czerwca 1931 r. — Nr. O. 13087/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

79.

OKÓLNIK

do Kierownictw publicznych szkół dokształcających zawodowych

w sprawie opłat pocztowych.

Opierając się na wyjaśnieniu Ministerstwa WR. i OP. z dnia 18 maja 1931 r. Nr. III-D. 2943/31 zawiadamiam, iż publiczne dokształcające szkoły zawodowe mają prawo do korzystania ze zwolnienia od opłat pocztowych na równi ze szkołami państwowemi.

Przy nadawaniu przesyłek wolnych od opłaty pocztowej należy stosować się do Okólnika Min. WR. i OP. z dnia 26. III. 1931 r. Nr. I. prez. 2356/31 (Dz. Urz. Min. WR. i OP. z dnia 30. IV. 1931 r. Nr. 4-5, poz. 52) oraz do Okólnika Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego z dnia 12 marca 1931 r. Nr. O-4884/31.

Toruń, dnia 12 czerwca 1931 r. Nr. III-12182/31.

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. M. Pollak.*

80.

OKÓLNIK

do Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Inspektoratów szkolnych

w sprawie instrukcji komisyj lekarskich dla urzędników.

Zwracam uwagę na instrukcję Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie Komisyj lekarskich dla funkcjonarjuszów państwowych, zamieszczoną w Nr. 116 Monitora Polskiego z dnia 21 maja 1931 r. poz. 173, a w szczególności na § 3 tej instrukcji, którego brzmienie jest następujące:

Komisje lekarskie otrzymują od władz zarządzających przeprowadzenie badania wyjaśnienie, w jakim celu ma być przeprowadzone badanie, tudzież czy, oprócz niezdolności do służby, ma być przeprowadzone również ustalenie stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej i ewentualnie inne okoliczności, mające w myśl ustawy o uposażeniu emerytalnem znaczenie przy ustaleniu praw emerytalnych; a ponadto otrzymują:

a) kartę ewidencyjną badanego;

b) umotywowaną opinję właściwego przełożonego o służbowej przydatności funkcjonarjusza na zajmowanem stanowisku;

c) spostrzeżenia co do uchyleń od normalnego postępowania życiowego;

d) opis warunków pracy badanego, mogących mieć wpływ na stan jego zdrowia;

e) akta dochodzeń co do tych okoliczności, w których powstało cierpienie (kalectwo), wreszcie opinję właściwego przełożonego co do tychże okoliczności;

f) wszelkie posiadane przez władze zaświadczenia lekarzy urzędowych o przebytych przez funkcjonarjusza chorobach, oraz

g) świadectwa o stanie zdrowia funkcjonarjusza przy przyjęciu na służbę.

Do wniosków o zbadanie przez Komisje Lekarskie utraty zdolności do służby nauczyciela (urzędnika) w przypadkach, przewidzianych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnem, należy dołączać wymienione wyżej dane, bez których rzeczone wnioski nie będą rozpatrywane.

Toruń, dnia 16 czerwca 1931 r. Nr. O-13376/31.

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. M. Pollak.*

81.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Inspektoratów Szkolnych

w sprawie formularzy zaświadczeń na zniżki kolejowe.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 10 czerwca b. r. Nr. I. Prez.-442/31 zawiadomiło, że druk i sprzedaż »zaświadczeń szkolnych do uzyskania 50% zniżki kolejowej« powierzyło wyłącznie Drukarni Państwowej w Warszawie.

Wszelkie zatem zamówienia na powyższe druki należy kierować do wspomnianej drukarni, względnie do księgarń, upoważnionych przez drukarnię Państwową do sprzedaży druków i świadectw szkolnych.

Spis tych księgarń ogłoszony został w Dziennikach Urzędowych Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 32 z 1929, Nr. 4 poz. 51 z r. 1929, Nr. 6 poz. 94 z r. 1929, Nr. 4. poz. 64 z r. 1930 i Nr. 11 poz. 180 z 1930 r.

Toruń, dnia 22 czerwca 1921 r. — Nr. O-1337/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

82.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Inspektoratów Szkolnych

w sprawie obrony przemysłu polskiego.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej nr. 1, którego jest celem wychowanie wśród szerokich mas społeczeństwa polskiego idei samowystarczalności gospodarczej, zwrócił się do mnie w trosce o rozwój naszego przemysłu z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń, by w szkołach wszelkiego rodzaju podjęto wśród młodzieży szkolnej, a przez nią wśród starszego społeczeństwa energiczną pracę w kierunku szerzenia kultu szacunku dla tworów naszego przemysłu.

Akcja Związku Obrony Przemysłu Polskiego ma doniosłe znaczenie i zasługuje na bezwględne poparcie ze strony wszystkich tych czynników, którym poprawa życia gospodarczego kraju leży na sercu.

Jak dla wielu innych, tak i dla tej sprawy może przedewszystkiem szkoła spełnić doniosłe i wdzięczne zadanie.

W celu przygotowania młodzieży szkolnej na energicznych obrońców naszego przemysłu zalecam tworzenie w szkołach »Kółek Szkolnych Obrony Przemysłu Polskiego«. Celem tych Kółek ma być propaganda zdrowej konsumcji wyrobów naszego przemysłu. Przez odpowiednie zainteresowanie tym problemem należy uczniowi wykazać różnicę między oszczędnością, a wstrzymaniem się nieraz od koniecznej konsumcji wyrobów przemysłowych. Wyplemić należy fałszywe ujęcie oszczędności (abstynencja) natomiast wykazać, na czem polega istota oszczędności i jaki ona ma wpływ na rozwój naszego przemysłu. W »Kółkach Szkolnych Obrony Przemysłu Polskiego« młodzież szkolna powinna się zaznajomić z obecnym stanem naszego przemysłu oraz z potrzebami, jakie powinniśmy własną produkcją przemysłową zaspokoić. Wykazać należy, że tylko przez szeroką konsumcję wewnętrzną przemysł nasz zdolny będzie podjąć walkę o rynki zagraniczne i w ten sposób dać pracę szerszym masom robotników polskich i że wtenczas równocześnie zdolni będziemy przez odpowiednie zbogacenie się sprowadzać z zagranicy takie wyroby przemysłowe, których z powodu braku surowców sami produkować nie możemy. Uczeń powinien zrozumieć, że w tych działach przemysłu, które zdolne są pokryć zapotrzebowanie społeczeństwa, obowiązany jest używać tylko wyrobów przemysłu krajowego.

W szkołach w których istnieją »Kółka Krajoznawcze« można »Kółka Szkolne Obrony Przemysłu Polskiego« złączyć z »Kółkami Krajoznawczemi« w jedno Kółko.

Praca w poszczególnych Kółkach może być różna zależnie od warunków lokalnych. Popierać i uznawać należy własną inicjatywę i własne poczynania Kółek.

Praca w Kółkach między innemi polegać winna n. p.:

1. na organizowaniu odczytów i prelekcyj dla młodzieży szkolnej i werbowaniu jej na członków Kółka.
2. na samokształceniu się członków Kółka w zagadnieniach gospodarczych i na wygłaszaniu referatów i koreferatów i przeprowadzaniu dyskusji nad niemi.
3. na urządzaniu imprez, mających za cel popieranie wytwórczości krajowej.
4. na uświadomieniu o szkodliwości kupowania wyrobów zagranicznych takich, które Polska produkuje,
5. na nieustannem propagowaniu hasła samowystarczalności,

6. na przestrzeganiu, aby w sklepikach szkolnych sprzedawano tylko towary krajowe i t. d. i t. d.

Ewentualnie materjału do pogadanek udzieli Związek Obrony Przemysłu Polskiego.

Poniżej podaję wzór regulaminu dla Kółka Szkolnego Obrony Przemysłu Polskiego oraz wzór deklaracji, którą wypełnić należy po utworzeniu Kółka. Do deklaracji wpisać należy członków Kółka i przesłać ją do Kuratorjum Okręgu Szkolnego w drodze służbowej.

O działalności Kółek zdawać będą Dyrekcje i Inspektoraty Szkolne przy końcu roku sprawozdanie na następujące pytania:

1. Co było w planie działalności Kółka,
2. Co zostało wykonane,
3. Jakiej współpracy oczekuje Kółko od Związku Obrony Przemysłu Polskiego,
4. Uwagi Dyrekcji — Kierownictwa szkoły wzgl. Inspektora Szkolnego.

Toruń, dnia 23 czerwca 1931 r. — Nr. O. 13369/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

WZÓR REGULAMINU

»Kółka Szkolnego Obrony Przemysłu Polskiego«.

Rozdział I. Nazwa, cel i siedziba.

§ 1. Na podstawie niniejszego regulaminu zawiązuje się stowarzyszenie pod nazwą: Kółko uczniowskie Samowystarczalności Gospodarczej przy ....

(podać nazwę zakładu naukowego).

§ 2. Kółko ma na celu propagowanie wytwórczości krajowej i patrjotyzmu gospodarczego wśród członków i ich kolegów (koleżanek).

§ 3. Siedzibą Kółka jest ....

(podać dokładny adres)

Rozdział II. Majątek Kółka.

§ 4. Majątek Kółka składa się z darowizn, dochodów z imprez i innych.

Rozdział III. Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 5. Członkiem Kółka może zostać każdy uczeń (nica) (wymienić szkołę) po uroczystem zobowiązaniu się, że będzie przy zakupach udzielał (ła) pierwszeństwa wyrobom krajowym, oraz że będzie dążył (ła) do propagowania haseł Samowystarczalności Gospodarczej wśród rodziny, kolegów (koleżanek) i znajomych.

§ 6. Każdy członek ma prawo:
a) noszenia oznaki ustalonej przez Z. O. P.,
b) być powołanym do udziału we władzach Kółka,
c) zabierać głos na wszystkich zebraniach, organizowanych przez Kółko.

Rozdział IV. Władza Kółka.

§ 7. Władzami Kółka są: Zarząd, Komisja Rewizyjna oraz Opiekun Kółka z ramienia szkoły.

Rozdział V. Zarząd.

§ 8. Zarząd składa się z trzech osób powołanych przez Zgromadzenie członków, którzy dzielą między sobą funkcje prezesa, sekretarza i skarpnika.

§ 9. Zarząd prowadzi sprawy bieżące kółka i zajmuje się urządzaniem wszystkich imprez i reprezentuje go nazewnątrz.

Rozdział VI. Komisja Rewizyjna.

§ 10. Komisja Rewizyjna składa się z 3-ch osób powołanych przez członków Koła a nie należących do Zarządu.

Rozdział VII. Opiekun Kółka.

§ 11. Opiekun ma nadzór nad czynnościami Kółka.

§ 12. Opiekun ma prawo zwoływać Zebranie, usuwać i zawieszać w prawach Zarząd i członków Kółka, wystąpić do Rady Pedagogicznej o rozwiązanie Kółka.

Rozdział VIII. Praca Kółka.

§ 13. Zarząd w porozumieniu z Dyrekcją ma prawo i obowiązek urządzania odczytów i innych imprez propagandowych.

Rozdział IX. Likwidacja.

§ 14. Rada Pedagogiczna na wniosek Opiekuna Kółka ma prawo rozwiązać Kółko.

§ 15. Wszelkie akta rozwiązanego Kółka przekazuje do Działu Szkolnego Z. O. P. P.

DEKLARACJA ZBIOROWA (wzór)

(przesłać po wypełnieniu do Kuratorjum).

My niżej podpisan..... uczn..
.... w .... jako członk..............
Koła Szkolnego Z. O. P. P. uroczyście przyrzekamy:

1. Podporządkować się regulaminowi Koła Szkolnego Z. O. P. P.
2. Czynnie propagować hasła Z. O. P. P.

3. Nabywać jedynie wyroby krajowe z wyjątkiem tych towarów, których przemysł i rolnictwo polskie nie produkuje.
4. Posiadać książeczkę oszczędnościową P. K. O.
5. Pozyskać na członków Z. O. P. P. swoich rodziców.

Nazwisko i imię	Data urodz.	Klasa	Adres	Podpis własnoręczny

83.

MINISTER
WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA
PUBLICZNEGO
Warszawa, dnia 15 czerwca 1931 r.
Nr. II-12308/31.

ODPIS.

Częściowa zmiana zarządzenia z dn. 2 stycznia 1929 r. Nr. II-235/29.

Ponieważ dwuletnie doświadczenie wykazało, że w dzisiejszym stanie organizacyjnym i dydaktycznym naszej pracy szkolnej przedłużenie trwania godziny lekcyjnej w większości wypadków nie powoduje odciążenia młodzieży w pracy pozaszkolnej, zmieniam przepis zawarty w § 4 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2 stycznia 1929 r. Nr. II-235/29 (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 1) i nadaje temu paragrafowi brzmienie następujące:

»Od początku roku szkolnego 1931/32 w szkołach powszechnych i gimnazjach czas trwania lekcji wynosi minut 45«.

Minister
(—) *Sł. Czerwiński.*

OKÓLNIK

Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących oraz Inspektoratom szkolnym

w sprawie czasu trwania lekcji szkolnej

do wiadomości i wykonania.

Toruń, dnia 1 lipca 1931 r. — Nr. O-14679/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

84.

OKÓLNIK

do Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Inspektoratów Szkolnych

w sprawie popierania L. O. P. P.

Doszło do mojej wiadomości, że zdarzają się sporadyczne wypadki występowania urzędników i nauczycieli z grona członków L. O. P. P. i że nawet miały miejsce wypadki wycofania się całych Kół Miejscowych, składających się z większej liczby pracowników państwowych.

Zjawisko to pozostaje niewątpliwie w związku z obniżeniem poborów służbowych. Pracownicy państwowi, dążąc do osiągnięcia jak największej oszczędności w ramach swych prywatnych budżetów, pod wrażeniem przeprowadzonej redukcji poborów odmawiają udziału w akcji społecznej.

Jednakże w stosunku do L. O. P. P. zachodzi bezwzględnie potrzeba zrewidowania stanowiska, zajętego przez tych pracowników państwowych, którzy obecnie usuwają się od wszelkiej pracy społecznej i ofiarności na cele z tą akcją związane.

Zadania i cele L. O. P. P. mają pierwszorzędne znaczenie ogólno-państwowe w akcji obrony granic Państwa oraz ochrony osobistej każdego obywatela na wypadek wojny.

Wielka waga tej akcji społecznej musi być należycie zrozumiana szczególnie na Pomorzu, które jest najbardziej narażone na ataki ze strony wrogów naszego Państwa.

Toteż wyrażam głębokie przekonanie, że poczucie obywatelskie, zrozumienie interesu Państwa oraz własnego położenia nie pozwolą Nauczycielstwu i Urzędnikom administracji szkolnej na ustępowanie z grona członków L. O. P. P., bez względu na ograniczenia w poborach, które są koniecznością państwową.

Toruń, dnia 2 lipca 1931 r. Nr. O-13169/31.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. M. Pollak.*

85.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego.

Przeniesienia:

L.	Nazwisko i imię	Od dnia	Ze szkoły				Do szkoły			
			stop. oryg.	charakter szkoły	miejscowość	powiat	stop. oryg.	charakter szkoły	miejscowość	powiat
1.	Grajewski Paweł	16. 5. 31	—	wydz.	Lidzbark	brodnicki	7 kl.	powsz.	Grudziądz (szkoła im. Mikołaja Kopernika)	—
2.	Nicikowska Natalja	16. 5. 31	—	„	„	„	7 „	„	Grudziądz (szkoła im. Tadeusza Kościuszki)	—
3.	Kurowski Feliks	16. 5. 31	7 kl.	powsz.	„	„	7 „	„	Grudziądz (szkoła im. Henryka Sienkiewicza)	—
4.	Manianka Gertruda	1. 6. 31	7 „	„	Gniew	gniewski	7 „	„	Radzyń (Okręg Szkolny Lubelski)	radzyński
5.	Latske Paweł	1. 8. 31	1 „	„	Kotnowo	chełm.	7 „	„	Wilno (Okręg Szkolny Wileński)	—
6.	Polachowski Franc.	1. 5. 31	4 „	„	Luzino	morski	7 „	„	Wejherowo	morski
7.	Sosińska Marja	1. 8. 31	4 „	„	Siemoń	toruński	do Okręgu Szkolnego Lwowskiego			
8.	Sowiński Władysław	1. 8. 31	1 „	„	Egierłowo	kartuzki	1 kl.	powsz.	Przyjaźn	kartuzki

Przeniesienie w stan spoczynku:

L. p.	Nazwisko i imię	Od dnia	Szkoła			
			stop. org.	charakter szkoły	miejscowość	powiat
1	Zmudziński Antoni	1. 8. 31	1	pow.	Przyjaźn	kartuski

Zwolnienia:

L. p.	Nazwisko i imię	Data	Szkoła			
			stop. org.	charakter szkoły	miejscowość	powiat
1	Wielowiejska Marja	31. 8. 31	7 kl.	pows.	Jabłonowo	brodnicki
2	Licznerska Jadwiga	31. 8. 31	—	wydz.	Nowemiasto	lubawski
3	Ks. Ebertowski Władysł.	16. 3. 31	7 kl.	pows.	Działdowo	działd.
4	Słabowa Kazimiera	31. 8. 31	7 „	„	Chełmno	chełm.
5	Partyczanka Jadwiga	31. 8. 31	2 „	„	Trzebcz-Krót.	„
6	Rumianowski Henryk	31. 8. 31	1 „	„	Gubieny	grudz.
7	Walasówna Agnieszka	31. 8. 31	2 „	„	Wielki Wełcz	„
8	Krausewiczówna Elźbieta	31. 8. 31	2 „	„	Lisnowo	„
9	Bluhm Hildegarda	31. 8. 31	1 „	„	Szczuplinki	„
10	Karmańska Wanda	31. 8. 31	2 „	„	Gołębiewo	„
11	Dąbrowski Zygmunt	31. 8. 31	7 „	„	Grudziądz (Szk. im. Henryka Sienkiewicza)	
12	Lewandowski Jan	31. 8. 31	6 „	„	Małe Tarpno	grudz.
13	Hołdunowa Marja	31. 8. 31	2 „	„	Rudnik	„
14	Olak Antoni	31. 8. 31	6 „	„	Radzyn	„
15	Pastucha Władysław	31. 8. 31	1 „	„	Bursztynowo	„
16	Krochmalowa Marja	31. 8. 31	—	wydz.	Grudziądz	—
17	Zmurówna Jadwiga	31. 8. 31	—	„	Grudziądz	—
18	Dixa Teofil	31. 8. 31	6 „	pows.	Radzyn	grudz.
19	Stanek Bolesław	31. 8. 31	2 „	„	Białydwór	„
20	Janowicz Antoni	31. 8. 31	2 „	„	Dąbrówka-Król.	„
21	Behrendtówna Jadwiga	31. 8. 31	7 „	„	Gniew	gniewski
22	Kanthakowa Marja	31. 8. 31	2 „	„	Lipnica	wąbrz.

Ł. p.	Nazwisko i imię	Data	Szkoła			
			stop. org.	charakter szkoły	miejscowość	powiat
23	Markowska Mieczysława	31. 8. 31	1 kl.	pow.	Czystochleb	wąbrzes.
24	Wojciechowska Jadwiga	31. 8. 31	3	„	Wielkie Radowis.	„
25	Hawotówna Bronisława	31. 8. 31	3	„	Zgniłobłoty	brodn.
26	Łapowa Helena	31. 8. 31	3	„	Jeleń	„
27	Nowakowska Władysława	31. 8. 31	2	„	Kruszyny	„
28	Rzepiński Jan	31. 8. 31	2	„	Ciborz	„
29	Sarnowski Feliks	31. 8. 31	1	„	Jamielnik	„
30	Skrzypek Jan	31. 8. 31	1	„	Klonowo	„
31	Nikosiewicz Marjan	31. 8. 31	2	„	Jaworza	wąbrzes.
32	Radots Wilhelm	31. 8. 31	2	„	Jarantownice	„
33	Zaremba Alfons	31. 8. 31	7	„	Nowemiasto	lubawski
34	Gabryelski Stefan	31. 8. 31	1	„	Lubstynek	„
35	Kurowski Stanisław	31. 8. 31	4	„	Broljen	„
36	Pierowiczowa Józefa	31. 8. 31	7	„	Brodnica	brodn.
37	Jankowska Stanisława	30. 9. 31	4	„	Zbiczno	„
38	Obrębski Franciszek	30. 9. 31	7	„	Jabłonowo	„
39	Kaniecki Stanisław	30. 9. 31	7	„	Golub	wąbrzes.
40	Januszewski Celestyn	30. 9. 31	2	„	Montowo	lubawski
41	Herrmann Dorota	31. 5. 31	2	„	Świecie - wieś	grudziąd.
42	Garumlewiczówna Emilja	31. 7. 31	4	„	Suleczyno	kartuzki
43	de Makay Walerja	30. 6. 31	7	„	Żukowo	„
44	Kaczyńska Marja	31. 5. 31	7	„	Żukowo	„
45	Depczyński Antoni	31. 5. 31	7	„	Chełmża	toruński
46	Lesner Edmund	31. 8. 31	1	„	Smażyno	morski
47	Blakówna Marja	31. 8. 31	2	„	Donimierz	„
48	Tobolska Władysława	31. 8. 31	7	„	Wejherowo	„
49	Zasada Antoni	31. 8. 31	1	„	Kłosowo	kartuski
50	Paczulówna Bronisława	31. 8. 31	4	„	Obłuże	morski
51	Jasińska Małgorzata	31. 8. 31	7	„	Gdynia	„

Zmarli:

1	Ożga Paweł	8. 5. 31	2 kl.	pow.	Rudnik	grudziąd.
2	Zalewski Józef	28. 5. 31	1	„	Kobyle	kościers.
3	Smoczyński Stanisław	21. 5. 31				

86.

Konkursy.

Ogłasza się konkurs na następujące stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych:

1. Kierownika 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Wierzchach, pow. świeckiego.
2. Kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Łążku, pow. świeckiego.
3. Kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Głuchowie, pow. chełmińskiego.
4. Kierownika 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Wielkiej Wsi, pow. morski, Insp. Szkol. w Pucku.
5. Kierowniczki 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej żeńskiej w Wejherowie.

   Na stanowisko to reflektować mogą tylko nauczycielki posiadające co najmniej Wyższy Kurs Nauczycielski.
6. Kierowniczki 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Chełmnie.

   Na stanowisko to reflektować mogą tylko nauczycielki z ukończonym co najmniej Wyższym Kursem Nauczycielskim.
7. Kierownika 6-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Unisławiu, pow. chełmiński.

   Na stanowisko to reflektować mogą nauczyciele z ukończonym co najmniej Wyższym Kursem Nauczycielskim.
8. Kierownika 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Bratjanie, Inspektorat szkolny w Nowemmieście.

Podania o posady należy wnosić w drodze służbowej do Kuratorjum Szkolnego Pommorskiego najpóźnie w ciągu sześciu tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w »Dzienniku Urzędowym«.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

87.

KOMUNIKATY.

OPINJE BIBLJOGRAFICZNE RADY ZWIĄZKU BIBL. POL.

Komunikat Nr. 1.

GRYCZ Józef: Przewodnik dla korzystających z bibljotek oraz spis dzieł pomocniczych. Kraków 1925. Wydawnictwo Towarzystwa Szkoły Ludowej. 8⁰. Str. IX. 153 nlb. 1. Cena 4 zł.

Treściwa ta książka spełnia cel dwojaki. Czytelników, którzy pragną korzystać z bibljoteki, zaznajamia z jej urządzeniem. Zarazem w sposób zwięzły wprowadza kandydatów na bibljotekarzy w zakres pojęć księgoznawsktwa i bibljotekarstwa. Dlatego Przewodnik stanowi niezbędną wstępną lekturę w studjum bibljotekarskiem. Ponadto »Spis dzieł pomocniczych« zawiera trwałe informacje dla bibljotekarzy i dla czytelników o potrzebnych im bibljografjach, encyklopedjach i t. p. publikacjach podręcznych różnej treści i w różnych językach. Z tych względów Rada Związku Bibljotekarzy Polskich zaleca Przewodnik Grycza do powszechnego użytku w bibljotekach każdego typu.

ŁODYŃSKI Marjan: Podręcznik bibljotekarski dla kierowników bibljotek wojskowych, opracował ppłk. Dr.... Dyrektor Centr. Bibl. Wojsk. przy współdziale kust. Dr. Jana NIEZGODY, mjra oraz bibljotekarza Wiktora KOCHANOWSKIEGO. Warszawa, 1929. Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy. 8⁰. Str. X, 321, XX, nlb. 2. tablic większych 6 pod opaską. Wydawnictwa Centralnej Bibljoteki Wojskowej Nr. 19. Cena 8 zł. Do nabycia w Gł. Księgarni Wojskowej. Warszawa, Nowy Świat 69.

W przejrzystej kompozycji i jasnym wykładzie przedstawia ten Podręcznik całokształt pracy nad zorganizowaniem, podporządkowaniem i zawiadywaniem bibljoteki. Dlatego nadaje się dla początkowego studjum wiedzy bibljotekarskiej, a zarazem jest codzienną pomocą w praktycznej pracy bibljotekarza, bo zawiera gotowe przepisy i instrukcje. W tem znaczeniu Podręcznik M. Łodyńskiego zapełnił lukę w polskim piśmiennictwie fachowem. Prócz dwu rozdziałów, poświęconych specjalnie bibljotekom wojskowym, może mieć zastosowanie we wszystkich bibljotekach naukowych i większych ogólnokształcących. Korzystanie z książki ułatwiają liczne wzory, przykłady oraz szczegółowy indeks abecadłowy. Z tych wszystkich względów Rada Związku Bibljotekarzy Polskich zaleca Podręcznik Łodyńskiego do powszechnego użytku w bibljotekach.

Urzędowy Wykaz Druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. Warszawa. Rocznie 50 zł.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydaje pod wymienionym tytułem już w trzecim roczniku (od r. 1928) tygodniową rejestrację druków polskich i obcych, wydanych w Polsce. Miesięczne dodatki podają spis czasopism, które zaczęły i które przestały wychodzić, jako też wykaz zagranicznych druków polskich lub dotyczących Polski. Obszerna ta publikacja informuje przedewszystkiem najdokładniej o polskim ruchu wydawniczym. Korzystanie

z tygodniowych wykazów ułatwia dołączony do nich abecadłowy indeks rzeczowy. Tylko przy pomocy tego czasopisma postępować może programowe i sprawne pomnażanie zbiorów bibljotecznych. Urzędowy Wykaz upraszcza zarazem pracę katalogową w bibljotekach. Z jednostronnie drukowanych egzemplarzy dogodnie wycina się poszczególne pozycje i nakleja na karty katalogowe, co pozwala bibljotekarzowi oszczędzić sporo czasu zużywanego na sporządzanie katalogów. Rada Związku Bibljotekarzy w Polsce zwraca uwagę na różnorodny pożytek Urzędowego Wykazu Druków, wielostronne korzystanie z niego zaleca bibljotekom przedewszystkiem naukowym i ogólno-kształcącym.

OPINJE BIBLJOGRAFICZNE RADY ZWIĄZKU BIBL. POL.

Komunikat Nr. 2.

VRTEL-WIERCZYŃSKI Stefan: »Bibljografja, jej istota, przedmiot i początki«. Lwów, 1923. 8. Str. 2 nlb., 14 l, nlb. 1. Archiwum Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Dział I. Tom 2. Zeszyt 1. Cena 6,— zł.

Dzieło to zawiera dwie główne części. Pierwsza (do str. 74) jest teorją bibljografji. Wyznacza jej przedmiot i stanowisko wobec innych nauk. Rozpatruje w historycznym toku poglądy uczonych na bibljografję, uwzględniając we właściwej mierze uczonych polskich. Ustala wreszcie terminologję. Część druga daje zaniedbywany w dotychczasowej literaturze zarys historyczny praktyki bibljograficznej w epoce rękopisów, w starożytności i średniowieczu i zatrzymuje się u progu bardziej już opracowanej bibljografji nowożytnej, rozpoczynającej się z chwilą wynalezienia i rozpowszechnienia druku. Książka St. Vrtel-Wierczyńskiego jest w swej części pierwszej jedyną w naszem piśmiennictwie nowoczesną teorją bibljografji. Wydział Bibljotek Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zalecił ją na wniosek Rady Związku Bibljotekarzy Polskich (Przegląd Bibljoteczny IV, 490) jako podręcznik dla kandydatów do państwowego egzaminu bibljotekarskiego I i II kategorji. Omawiane dzieło należy przeto nieodzownie do zbiorów podręcznych każdej bibljoteki naukowej typu wyższego i średniego.

DĄBROWSKA Wanda: »Nowoczesne ustawodawstwo w zakresie bibljotek publicznych«. Warszawa, 1929. Wydawnictwo Warszawskiego Koła Związku Bibljotekarzy Polskich. 8. Str. 94, nlb. 1, 4. Cena 4,— zł.

Jednem z najważniejszych zagadnień bibljotekarstwa polskiego w najbliższej przyszłości jest ustawowa organizacja bibljotek publicznych ogólnokształcących. Zagadnienie to omawia wszechstronnie książka W. Dąbrowskiej. Ustala najpierw główne wytyczne ustawodawstwa w tym zakresie, następnie daje historyczny obraz prac dokonanych w innych państwach, poczem rozpatruje stosunki w Polsce. Niezmiernie ważną częścią książki są zebrane po raz pierwszy teksty zagranicznych ustaw o bibjotekach publicznych i rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw. Pracę zamyka bibljografja przedmiotu. Zasadnicza książka W. Dąbrowskiej powinna być znana każdemu bibljotekarzowi bibljoteki publicznej, daje mu bowiem jedyny w naszej literaturze pogląd na podstawy prawidłowej organizacji publicznych bibljotek ogólnokształcących i na zadanie ich pracy. Nawet niezainteresowany bezpośrednio bibjotekarz naukowy powinien poznać z tej dziedziny przynajmniej tę jedną książkę. Wreszcie prawne ujęcie zagadnienia posiada duże znaczenie dla wszystkich, którzy mają decydować o istnieniu bibljotek gminnych

i rozbudowie ogólnokrajowej sieci bibljotecznej w Polsce. Rada Związku Bibljotekarzy Polskich zaleca przeto książkę W. Dąbrowskiej zarówno ogólnokształcącym, jak i naukowym bibljotekom i bibljotekarzom.

FILIPKOWSKA - SZEMPLIŃSKA J.: »Organizacja bibljotek szkolnych«. Z przedmową H. Radlińskiej. Warszawa, Pol. Tow. Wyd. Książek 1930. cm. 19,5 ×14. Str. 8 nlb., 115, 1 nlb., Ilustracje. Cena 5,— zł.

Książka składa się z 2 głównych części: I część porusza zagadnienia ogólne: rolę bibljoteki w wychowaniu młodzieży, stosunek bibljoteki szkolnej do bibljoteki publicznej dla dzieci, typy bibljotek szkolnych, charakter oraz warunki pracy bibljotekarza-wychowawcy; II część omawia wyczerpująco zagadnienia techniki bibljotecznej; dobór i zakup książek, inwentaryzację, oprawę i konserwację, katalogowanie i klasyfikację, ustawianie na półkach, lokal i urządzenia bibljoteczne, wypożyczanie książek, statystykę bibljoteczną; III dodatkowa część zawiera bibljografję przedmiotu. Książkę cechuje planowy układ, wszechstronność poruszanych zagadnień w danym zakresie oraz jasne, praktyczne i przystępne ujęcie. Liczne zaś ilustracje dopomagają skutecznie do zorjentowania się w temacie nawet laikowi. Książka Filipkowskiej - Szemplińskiej winna znaleźć jaknajszersze zastosowanie w bibljotekach szkolnych, przedewszystkiem zaś w bibljotekach publicznych dla dzieci i młodzieży. Wobec braku popularnego podręcznika bibljotekarskiego, może ona oddać duże usługi i w bibljotekach ogólnokształcących różnego typu.

Ukazała się nowe, trzecie zkolei wydanie wartościowe książki DR. JÓZEFA REISSA p. t. »Historja muzyki w zarysie«. Nowe to wydanie uległo tak daleko idącym zmianom, że zjawia się jako nowa praca, obejmująca przeszło 700 stronic dużego formatu, t. j. dziesięć arkuszy więcej, niż wydanie poprzednie.

Książka dr. Reissa ma słusznie już ustaloną opinję, jako wyczerpujący, doprowadzony do ostatnej chwili, podręcznik dziejów muzyki, zestawiający w sposób rzeczowy i stylistycznie prosty najistotniejsze, najważniejsze wiadomości ze swego zakresu.

Podręcznik pojęty jest zupełnie nowocześnie, prócz wyczerpującego a treściwego zarysu dziejów muzyki i przewijających się w tych dziejach prądów i systematów, przynosi mocno narysowane tło socjologiczne, uwzględniając związek rozwoju muzyki z kulturą ogólną i prądem życia.

»Historja muzyki« Reissa, nieodzowna w rękach polonisty, neofilologa historyka, jest także doskonałym podręcznikiem dla uczniów wyższych klas gimnazjalnych, gdyż szczególnie obszernie uwzględnia muzykę rodzimą, nie pomijając z nowszych twórców żadnego wibitniejszego nazwiska. Z tego też względu winna zainteresować szersze koła czytelników. (Nakład Gebethnera i Wolffa, Cena zł. 20.—)

Zwraca się uwagę na broszurkę »Wisłą do morza« która może służyć jako przewodnik turystyczny dla wycieczek szkolnych.

Broszurkę można nabyć w Żegludze Rzecznej »Vistula« Warszawa, ul. Sewerynów Nr. 3. (róg ul. Kopernika).

»Teatr Ludowy«.

Miesięcznik organizacyj teatrów ludowych w Polsce, poświęcony jest całkowicie idei teatrów ludowych, podaje fachowe wskazówki organizacyjne i artystyczne oraz zawiera gotowy materjał do inscenizacyj.

»Teatr Ludowy« przeznaczony jest dla każdego, kto interesuje się ludowym ruchem teatralnym, kto pragnie pogłębić wiedzę swą w tej dziedzinie, zwłaszcza, kto pracuje w ludowym zespole teatralnym na wsi lub w mieście.

Prenumerata wynosi: za cały rok - 5 zł, za pół roku - 2,50 zł, roczniki z poprzednich lat - po 5 zł, łącznie z kosztami przesyłki.

Zamówienie należy kierować do Pomorskiego Związku Teatrów Ludowych w Toruniu, ul. Żeglarska Nr. 1, II p.

Nakładem Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego.
Drukiem S. Buszczyńskiego w Toruniu.